

27 Haziran 2024

BÜLTEN

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi:

ADİL ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ İSTİHDAMI KORUYARAK BAŞARILABİLİR

- SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi, ‘Adil Dönüşüm ve Bölgesel İstihdam: Türkiye İçin Politika Seçenekleri’ raporunu yayınladı
- Raporda kısa ve orta vadede karbonsuzlaşma faaliyetlerinin merkezinde yer alması öngörülen kömür sektörü ile SKDM kapsamındaki sektörlerde beklenen dönüşümün istihdam üzerinde yaratacağı bölgesel risklere yönelik öneriler yer alıyor
- Dönüşüme uğrayacak ana sektörlerde istihdam edilen ve risk altında olan işgücü, öne çıkan bölgelerde 35 bin kişi olarak hesaplandı
- Raporda dönüşümün adil ve eşitlikçi yürütülmesi için istihdam politikalarının bölgelerle ilişkilendirilerek tasarlanması önerildi

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi’nin hazırladığı ‘Adil Dönüşüm ve Bölgesel İstihdam: Türkiye İçin Politikası Seçenekleri’ raporu açıklandı.

Raporda enerji dönüşüm sürecinde, başta kömürden çıkış olmak üzere, istihdam boyutu ele alınırken ihtiyaç duyulacak politikalar ortaya konuldu. Rapora göre, dönüşümün sosyoekonomik etkilerini ölçmek amacıyla yapılan makro çalışmalar, ulusal düzeydeki etkilerin boyutunun küçük olduğunu gösteriyor, ancak bölgesel düzeyde yaşanabilecek büyük ölçekli olumsuz etkileri saptayamıyor.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Direktörü Alkım Bağ Güllü, raporda enerji dönüşümünün en fazla tartışılan konularından biri olan istihdamı adil dönüşüm çerçevesinde ele aldıklarını söyledi. Güllü, “Enerji dönüşümünün adil ve eşitlikçi bir şekilde yürütülebilmesi için etkilerin yoğun olarak hissedileceği bölgelerin

saptanarak gerekli müdahalelerin merkezi ve bölgesel aktörlerin koordinasyonu ile yürütülmesi önemli. Bu açıdan veriye dayalı çalışmalar, sürece yön kazandırması ve destek olması açısından yararlı” dedi.

İSTİHDAMA ‘BÖLGESEL YAKLAŞIM’ GEREKİYOR

Raporda kısa ve orta vadede karbonsuzlaşma faaliyetlerinin merkezinde yer alması öngörülen kömür sektörü ile Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM) kapsamındaki sektörlerde beklenen dönüşümün istihdam üzerinde yaratacağı bölgesel risklere yönelik öneriler yer alıyor. Etkili politika önerilerinin oluşturulabilmesi için raporda her bir sektörde ülke ölçeğinden bölge, il ve ilçe ölçeğine kadar uzanan analizlerle doğrudan ve dolaylı istihdam etkileri inceleniyor.

Bölgesel incelemeler sonucunda, dönüşüme uğrayacak sektörlerde istihdam edilen ve risk altında olan işgücü, öne çıkan bölgelerde 35 bin kişi olarak hesaplandı. Risk altındaki istihdama yönelik önerilen istihdam politikaları ise ‘beceri dönüşümü’, ‘bölgesel ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ile istihdamın artırılması’ ve ‘yeniden istihdamı güç olanlar için diğer destekleyici politikalar’ olmak üzere üç ana başlık altında ele alındı. Bu politikaların iyi planlanmış ve tanımlanmış kademeli bir dönüşüm süreci ile birlikte uygulanması gerektiği vurgulandı.

Çalışma kapsamında dönüşümün istihdam üzerindeki etkilerinin yönetilebilmesi için ‘bölgesel yaklaşım’ın zorunlu olduğunun altı çiziliyor. Bazı bölgelerde birden fazla SKDM sektörünün bir arada bulunduğu dikkat çekilerek bu bölgelere bütünsel olarak yaklaşılması gerektiği ifade ediliyor. Bunun yanı sıra, ulusal ölçekte küçük sayılabilecek bazı ilçelerde kapsamındaki sektörler ve tetikledikleri faaliyetler istihdamın ve yerel ekonominin önemli bölümünü oluşturduğuna dikkat çekiliyor.

Dönüşümün piyasa koşulları ve verilen taahhütlere bağlı olarak yaşanmaya başladığı vurgulanan raporda, “Hızlı ve kapsamlı bir planlamanın acil olduğu ortada. Bu planlamanın yerel özellikleri, merkezi karar alma ve koordinasyon kadar önemli ve göz ardı edilmemeli. Dönüşümün sürekliliği bu dönüşümü yönetecek ve destekleyecek teknik ve finansal desteklerin de devamlılığı gerekiyor. Bu faaliyetlerde kamusal otoriteler kadar, dönüşümün çekici gücü olan

ihracatçı ve büyük ölçekli firmalar da değer zincirleri boyunca sorumluluk almalı ve özellikle KOBİ'lerin dönüşümünü desteklemeli" ifadelerine yer verildi.

Editöre Not

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi tarafından hazırlanan raporlara

<https://shura.org.tr/raporlar/> adresinden ulaşabilirsiniz.

<https://shura.org.tr/veritabani> adresinden enerji sektörüne dair güncel verilere ulaşabilirsiniz.

<https://shura.org.tr/powerflow> adresinde Türkiye elektrik sisteminin basitleştirilmiş interaktif simülasyonunu kullanabilirsiniz.